

Dosarul nr. 3ra-607/23
2-21089230-01-3ra-07062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, Ec. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil Construct” împotriva Biroului vamal Centru privind anularea actelor administrative individuale defavorabile,
împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil Construct” împotriva hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 14 iunie 2021, SRL „Eurostil Construct” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Centru privind anularea actelor administrative individuale defavorabile (f.d. 6-11).

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1479/21 din 22 aprilie 2021, întocmit de către agentul constatator Ciobanu Aurelia, șef Post Vamal Chișinău 1 (Industrială) al Biroului vamal Centru, în privința reclamantei, prin care a fost aplicată amenda în mărime de 40 % din valoarea obiectului contravenitei de 29995,96 lei, ceea ce constituie: 11998,38 lei pentru fapta prevăzută în art. 231 pct. 5) din Codul vamal. Procesul-verbal a fost adus la cunoștința reclamantei pe data de 22 aprilie 2021.

Reclamanta a notat că, la aplicarea sancțiunii, pârâta a stabilit că, la data de 26 iulie 2019, SRL „Eurostil Construct” a introdus pe teritoriul Republicii Moldova și plasat în regim de admitere temporară, mărfuri în baza declarației vamale nr. 2070166499 din 23 august 2019, termenul fiind reglementat cu acordul Biroului vamal până la data de 19 ianuarie 2020, mărfurile însă au fost reexportate la data de 03 martie 2020. Astfel, pârâta a constatat că a fost depășit termenul stabilit pentru derularea

regimului de admitere temporară, fiind încălcate prevederile art. 29, 53, 54 ale Codului vamal, pct. 127 și 128 ale Hotărârii Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005.

Reclamanta a comunicat că la data de 23 aprilie 2021, a depus la Serviciul Vamal cerere prealabilă, prin care a solicitat: anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 1479/21 din 22 aprilie 2021, însă la data de 01 iunie 2020, reclamanta a recepționat, prin intermediul poștei, răspunsul din 21 mai 2021, prin care s-a respins cererea prealabilă. Respingând cererea prealabilă, pârâta nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea prealabilă, fără a verifica legalitatea deciziei contestate, ceea ce contravine prevederilor art. 162 alin.(1) din Codul administrativ.

Reclamanta a subliniat că, reieșind din constatările pârâtei, SRL „Eurostil Construct” a comis o contravenție cu răspundere materială sancționată de către Codul vamal, în perioada 20 ianuarie 2020 - 03 martie 2020, adică perioada în care mărfurile admise spre plasare în regim de admitere temporară în baza declarației vamale nr. 2070I66499 din 23 august 2019, cu termen de până la 19 ianuarie 2020, nu au fost reexportate. În procesul contravențional, la cercetarea cazului de contravenție vamală, colaboratorul vamal este obligat să constate dacă contravenientul poate sau nu poate fi tras la răspundere administrativă și în cazul în care nu poate fi tras la răspundere contravențională, urmează a clasa procedura contravențională în conformitate cu prevederile art. 268 alin. (1) lit. e) ale Codului vamal.

La caz, reclamanta a invocat că pârâta i-a aplicat o sancțiune, cu încălcarea prevederilor art. 30 ale Codului contravențional și art. 229¹ și 229² din Codul vamal, după data la care s-a prescris răspunderea contravențională a reclamantei. Or, contravenția a fost comisă în perioada 18 februarie 2020 - martie 2020, respectiv răspunderea reclamantei s-a prescris la data de 04 martie 2021, însă i s-a aplicat o sancțiune la data de 22 aprilie 2021.

Cu referire la temeiul inserat de pârâtă în decizie, precum că aplicarea sancțiunii se întemeiază inclusiv pe pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care pe perioada stării de urgență (15 martie 2020 - 15 mai 2020), au fost suspendate termenele de procedură, reclamanta a menționat că pârâta aplică în mod eronat normele de drept material și procesual. Or, definiția legală a termenelor de procedură este prevăzută atât în materie penală la art. 230 al Codului de procedură penală, cât și în materie de civilă de art. 110 din Codul de procedură civilă. Altfel spus, termenele de procedură sunt termenii în cadrul unei proceduri în desfășurare stabilite de Codul penal sau Codul de procedură civilă, după caz, pe când prescripția răspunderii contravenționale reprezintă un mijlocul de stingere a raportului juridic contravențional, născut prin săvârșirea unei contravenții, ca urmare a nerealizării lui într-un anumit termen prevăzut de lege.

Prin urmare, reclamanta a solicitat anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 1479/21 din 22 aprilie 2021, întocmit de către agentul constatator Ciobanu Aurelia, Șef Post Vamal Chișinău 1 (Industrială) al Biroului vamal Centru în privința SRL „Eurostil Construct”, prin care a fost aplicată amenda în mărime de 40 % din valoarea obiectului contravenitei, ceea ce constituie 11998,38 lei.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil

Construct” împotriva Biroului vamal Centru privind anularea actelor administrative individuale defavorabile a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 47, 53-56).

La 18 octombrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 31 ianuarie 2022 și 02 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului (f.d. 51-52, 63-68).

Prin decizia din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil Construct” împotriva hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 110-120).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că relevante soluționării litigiului sunt prevederile art. 228, 233, 67 alin. (1) și alin.(2), art. 69 alin. (1) și alin. (2), art.29 alin.(1)-(3) și alin.(6), art.231 pct.5 din Codul vamal, precum și pct. 127 și 128 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005.

Instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei soluției primei instanțe de respingere a acțiunii depuse de SRL „Eurostil Construct”, or argumentele expuse în acțiunea depusă au un caracter declarativ, fiind combătute prin înscrisurile cauzei și normele legale aplicabile speței.

Astfel, instanța de apel a indicat că în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că la data de 26 iulie 2019, au fost introduse pe teritoriul Republicii Moldova și plasate în regim de admitere temporară (palete metalice pentru manipularea mărfurilor cod: 295045- 9 buc., articole de transport din materiale plastice tamburi PVC kl A+A, cod: 295038 - 3 buc.; tamburi PVC A+B, cod: 295038 - 39 buc) în valoare de 1782,38 euro, titularul mărfurilor fiind SRL „Eurostil Construct”, în baza declarației vamale nr.2070I66499 din 23 august 2019, iar plasarea în regim de admitere temporară a mărfurilor enumerate supra a fost dispus prin acordul Biroului vamal ADMTEMP201920000017614 din 26 iulie 2019 până la 19 ianuarie 2020, mărfurile însă au fost reexportate la data de 03 martie 2020, prin ce a fost depășit termenul stabilit pentru derularea regimului de admitere temporară, fiind încălcate prevederile art. 29, 53, 54 ale Codului vamal și pct. 127 și 128 al Hotărârii Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005. Respectiv, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1479/21 din 22 aprilie 2021 i s-a aplicat amenda în mărime de 40 % din valoarea obiectului contraveniției, ceea ce constituie 11998,38 lei, pentru fapta prevăzută în art. 231 pct. 5) din Codul vamal: nerespectarea de către titularul regimului vamal suspensiv (cu excepția regimului de tranzit) a termenelor, obligațiilor și condițiilor stabilite pentru derularea și încheierea acestui regim.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul SRL „Eurostil Construct” precum că, a fost încălcat termenul de aplicare a sancțiunii, prin prisma prevederilor art. 30 din Codul contravențional și art. 229² din Codul vamal. Or, conform Anexei la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în pct. 1 se indică expres faptul că, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii

Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020. Astfel în situația existentă nu poate fi invocat termenul de prescripție de aplicare a sancțiunii contravenționale, atât timp cât agentul constatat s-a încadrat în termenii prevăzuți de legislația în vigoare în conjunctura stării de urgențe declarate de către Parlamentul Republicii Moldova.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat și argumentul SRL „Eurostil Construct” precum că hotărârea primei instanțe este una neîntemeiată și nemotivată. Or, hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată critica SRL „Eurostil Construct” precum că, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei, or, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantei exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamantă și în limitele obiectului dedus judecății.

La data de 07 martie 2023, SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silvestru Mihail, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 06 iunie 2023, a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de SRL „Eurostil Construct” (f.d. 122, 124-130).

În motivarea recursului, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, a menționat că instanța de apel, examinând cauza, nu a indicat circumstanțele cauzei constatate, cât și probele pe care și-a întemeiat concluziile, aceasta neindicând argumentele ce au stat la respingerea probelor și argumentelor prezentate și formulate de recurentă, cât și normele legale de care s-a călăuzit instanța.

La 14 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 133).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, SRL „Eurostil Construct”,

reprezentată de avocatul Silivestru Mihail a depus recursul până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 08 februarie 2023, fiind notificat reprezentantului recurente la data de 16 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d. 121).

La data de 07 martie 2023, SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 122).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată reprezentantului recurente la data de 19 mai 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 123).

La 06 iunie 2023, SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 124-130).

Astfel, recursul depus de SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursurilor, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme

cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurostil Construct”, reprezentată de avocatul Silivestru Mihail se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc